

Hoge commissaris te Djakarta (Lamping) aan minister van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen (Peters), 29 mei 1952

Mede voor Stikker.

Ik ontving zojuist van de Commissaris Bandung volgend telegram: 'Gisterenochtend vroeg begon zich een aantal ontslagen Nederlandse ambtenaren, hoofdzakelijk jongeren, op het voorerf van het Commissariaat te verzamelen. Om ongeveer 9 uur des voormiddags bedroeg dit aantal \pm 100 personen, waaronder zich ook lieden gevoegd hadden, die om andere redenen dan hun verleend ontslag door dit Commissariaat gesteund worden.

Bij informatie bleek, dat zij van mij onmiddellijk oplossing verwachtten van hun problemen en antwoord op eerder ingediend verzoek tot opzending Nederland. Ik liet hen weten gaarne bereid te zijn een deputatie uit hun midden te zullen ontvangen. Zij bleven echter bij hun verzoek om een bijeenkomst en masse. Een twintigtal opgewonden demonstranten betraden vervolgens het kantoor en stelden zich in het trappenhuis op. Op mijn verzoek kwam één van de leden van de adviesraad ter plaatse om de opgewonden gemoederen tot bedaren te brengen, hetgeen niet lukte.

Teneinde eventuele incidenten te voorkomen liet ik weten de verzamelde menigte in de achtertuin van het commissariaatsgebouw te zullen toespreken. Deze ontmoeting had een ordelijk verloop. In een korte toespraak verzekerde ik hen, dat hun probleem de volle aandacht hadden van de officiële vertegenwoordiging hier te lande en van de Nederlandse Regering. Voorts verklaarde ik, dat de oplossing van hun moeilijkheden nu eenmaal tijd vergt, zodat zij geduld behoren te betrachten alsmede op waardige wijze en met vertrouwen deze moeilijke tijd dienen door te komen.

De voorlopige indruk, dat het de demonstranten, opgehitst door enkele heethoofden, om een rel te doen was, vond bevestiging in later ontvangen gegevens.

Het is te verwachten, dat dergelijke demonstraties van mensen, die zich geplaatst zien voor een uitzichtloze toekomst, zich zullen herhalen, tenzij het mogelijk zal blijken op korte termijn op positieve wijze iets voor hen of voor de meeste van hen te doen'.